

Куряжк

ИДЕ ЕСЕИ...

Акцент

РЕШЕНИЯ НА УС НА СИБ **3**

ДОБРИТЕ ВЕСТИ **4 - 13**

СПРАВОЧНИК **14 - 18**

АРТ СЕДЯНКА **19 - 36**

КРЪСТОСЛОВИЦА **37 - 39**

ЕПИГРАМА НА БРОЯ

ТАКА Е ...

Правите пътеки
никак не са леки!

Ангел НИКОЛОВ

ПРАЗНИЦИ ПРЕЗ ОКТОМВРИ

1 - Покров на Пресвета Богородица. Св. ап. Анания. Преп. Роман Сладкопевец. Преп. Йоан Кукузел .

14 - Преп. Параскева Петка Търновска. Св. мчци Назарий, Гервасий, Протасий и Целсий (Петковден).

19 - Преп. Йоан Рилски Чудотворец Св. прор. Йоиил. Св. мчк Уар26 Св. вмчк Димитрий Мироточиви. Преп. Димитра Доростолска (Димитровден) (Тип. с. 105)

ИЗДАНИЕ НА СЪЮЗА НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Списанието е приемник на в. "Кураж"

София 1000, ул. "Христо Белчев" №8, тел. 981 56 38

udrb@abv.bg; kuraj@abv.bg

Главен редактор

Петя МИТЕВА

Печат БОБ И КО

Ръкописи и снимки не се връщат

Използва се илюстрацията и от интернет

РЕШЕНИЯ НА УС НА СИБ

I. На свое заседание, проведено онлайн на 01.06.2020 г. от 13,00 часа, членовете на УС на СИБ разгледаха и приеха:

Доклад за работата на Управителния съвет на СИБ и за съществените дейности, изразходваните за тях средства, връзката им с целите и програмите на организацията Съюз на инвалидите в България и постигнатите резултати за периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. и с направените допълнения: "Отчет за изпълнението на бюджета на СИБ за 2019 г." и "Бюджет на СИБ за 2020 г." и др.

Управителният съвет на СИБ на основание чл. 44, т. 24 от Устава на СИБ освобождава Ася Асенова Николова от изборните длъжности председател на Общинската организация на СИБ - Дългопол и председател на Регионалната организация на СИБ – Варна.

Управителният съвет на СИБ, на основание чл. 44, т. 22 и т. 24 от Устава на СИБ:

1. Приема констатацията на работната група на ЦКРК на СИБ, според която Русенска регионална организация на СИБ не съществува, тъй като не отговаря на изискването (съгласно Решението на УС на СИБ за териториалния обхват.

2. На основание чл. 44, т. 24 от Устава на СИБ, Управителният съвет на СИБ освобождава от изборната длъжност председател на Регионалната организация на СИБ – Русе г-жа Галина Тодорова Димитрова, както и членовете на Управителния съвет на Регионалната организация на СИБ – Русе, от датата на вземане на решението.

3. Съществуващите структури на СИБ в досегашната Регионална организация – Русе преминават в състава на Регионалната организация на СИБ – Разград. ■

НА 2 СЕПТЕМВРИ 2020 Г. СЕ ПРОВЕДОХА ЗАСЕДАНИЕ НА УС НА СИБ И ОБЩО СЪБРАНИЕ НА ДЕЛЕГАТИТЕ НА СИБ ОТ ЦЯЛАТА СТРАНА

Доклад за работата на Управителния съвет на СИБ, съществените дейности, изразходваните за тях средства, връзката им с целите и програмите на организацията Съюз на инвалидите в България и постигнатите резултати за периода 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. (утвърден от УС на СИБ за Общото събрание на СИБ 2020 г., на заседанието проведено на 01.06.2020 г.). В изказванията си делегатите потвърдиха желанието на ръководството и редовите членове на СИБ да намерят безопасен начин за работа на структурите в цялата страна. ■

ВЪПРЕКИ ПАНДЕМИЯТА!

РАЗГРАД

Елена ЕНЕВА

Трудно се справяха в тези месеци на пандемия хората в неравностойно положение. Осъзнавайки този факт, председателката на Общинската организация на СИБ - Разград Иванка Петкова, не спря да комуникира с членовете на организацията. За тази цел тя използваше телефона и им помагаше да се справят със социалната изолация. И не забрави да се обади за рожден ден, за имен ден, или просто така - само да ги чуе и да знаят, че са значими... ■

Ангел НИКОЛОВ

ИСПЕРИХ

Многочленовена пенсионерските клубове „Надежда“, „Гергана“, „Юнак“, клуба на СИБ „Вяра“ в Исперих отбелязаха по тържествен начин Международния ден на жената Осми март. Гост на клубовете бе председателят на Общинската организация на политическа партия ГЕРБ Виолета Тодорова, която е кръстник на клуб „Вяра“. Тя поздрави сърдечно дамите и им поднесе подаръци и раздаде на всички жени по едно цвете гербер. Председателите на клубовете на пенсионерите също поздравиха жените. Всички прекараха няколко часа заедно в хубавия следобед. Те пяха, танцуваха, играха хора. Председателят на пенсионерския клуб „Надежда“ Цветана Иванова изпълни хубави песни на фона на своята китара. Тя пожела на дамите да бъдат пълни с надежда за живот, да бъдат винаги заедно.

С добро настроение отделно празнуваха членовете на клуб „Вяра“. За добрата организация на тържеството се бяха погрижили председателят ►

на клуба Веселин Добрев, заместник председателят Анка Неделчева и Тодор Денев – председател на контролно-ревизионната комисия. Той изпълни свои творби, посветени на дамите и повдигна техния дух.

Имаше и хубава музика, която създаде добро настроение и присъстващите се забавляваха с много емоции.

Празнично бе настроението и на мъжете от клуб „Юнак“ които отбелязаха по подобаващ начин Деня на жената и уважиха дамите. Почерпиха се за тяхното здраве.

Дамите от клуб „Гергана“ също организираха хубава веселба. ■

ИСПЕРИХ

Сред интересните културно-исторически забележителности в Исперихска община е Етнографската къща, която се намира в центъра на Исперих. Тя беше реставрирана през 1991г. и имаше много гости. Тогава възстановителните дейности бяха извършени от филиала на Националния институт за паметниците на културата във Варна. Строителните работи бяха на стойност 100 000 лв., а инвеститор - Общинският

Ангел НИКОЛОВ

съвет. Сега реставрираната възрожденска къща се посещава от много граждани. Преди 1878 г. къщата е била турски конак, а по – късно е била жилище на заможен българин.

През последните години се полагат много усилия да се събудят животът и автентичността в Етнографската къща. Сред атракциите за посетителите е станът за тъкане, на който всеки има възможност да изтъче част от черга, използвайки своето

► ИСПЕРИХ

умение и сръчност. Показани са много носии, сред които доминират добруджанските. Те са главно от четиридесетте години на XX век. Има автентичен костюм на преселници от Северна Добруджа.

Исторически музей Исперих - Етнографска къща

Интерес представлява и женска турска мюсюлманска ракла, която е по-различна от другите в региона. Могат да се видят различни предмети и уреди от бита и поминъка на местното население и на съвременни майстори – занаятчии и приложници. Всяка година през есента се провежда традиционният панаир на царевицата, организиран от Историческия музей. Прави се по

традиционен начин качамак, под умелото ръководство на учителката Тодорка Иванова, която вече е на 93 години. Етнографската къща е единствената запазена къща в града във възрожденски стил. Тук се организират изложби и с възстановки на народните ритуали и обичаи. Показвани са на изложба накити от древността до българското Възраждане. Етнографската къща е експозиция на Исторически музей – Исперих и в нея наистина има какво да се види. Има предмети и различни уреди от бита на населението, обитавало този край. Градината е пълна с много цветя - ружи, чимшир, здравец, невен, перуника, мушкато и хризантеми. Старата лозница засенчва чардака. Богатото културно-историческо наследство и наситеността от багри, музика, танци и словесно изкуство ни потапят в колоритните обичаи и традиции на българина, съхранили се през годините.

Някои исперихчани обичат да казват – „В Етнографската къща всеки се завръща“. Тук работното време е от 08:00 – 17:00 часа, като почивните дни са събота и неделя. ■

КЮСТЕНДИЛ**Виолета
АТАНАСОВА**

След дългата изолация опразнувахме Еньовден в Осоговската планина. С виртуозни изпълнения на цигулка именитият музикант Владимир Тасев, специализирал в Кралската консерватория в Брюксел, бяха посрещнати гостите от Дупница, дошли да се присъединят към традиционния Събор на билките и здравето „Еньовден в Осоговската планина“. Това бе първата голяма инициатива на Основната организация на СИБ-Кюстендил след месеците

на изолация и социално дистанциране. Коронавирусът промени параметрите и някои от правилата за участниците в еньовденския планински празник. И този път те бяха значително по-малко. Но все

пак всички прекараха един незабравим ден в Осогово. Разбира се, бяха взети нужните мерки за безопасност.

Деца от Дупница и Кюстендил изплетоха еньовския венец, под който с усмивки и надежди за здраве преминаха и стари, и млади. В празника имаше много музика,

КЮСТЕНДИЛ

ритуали, билкови китки, погачи, баници, надиграване, фотосесии, разходки из горските пътеки.

Сред участниците беше и една от най-опитните билкарки в кюстендилския регион - Вълкана Мурджова.

Много емоции внесе в празничния ден и традиционният карнавал на животните, в който се представиха и деца, и възрастни. Специална заслуга за отличната организация на празника имаха

Валентина Симеонова – председател на Регионалната организация на Съюза на инвалидите в България, Борислав Борисов – организатор в Клуба на СИБ, както и дупнишките гости, включили се сърцато във всички празнични инициативи.

Предстои традиционната фотографска изложба с най-атрактивните мигове от събитието.

А пред нас са надеждите в скоро време да се върнем към нормалния живот в клубовете на СИБ, за който имаме много планове. ■

Радка ЗЛАТЕВА

ТВЪРДИЦА

8-ми март винаги се очаква с нетърпение от всички жени. В определения час членовете на клуба на хората с увреждания „Вяра, Надежда и Любов“ се отправиха към него за да празнуват. За добрата обстановка се бяха погрижили Иванка Стоянова и Лиляна Цонова. Председателят Михаил Свещников поздрави присъстващите и покани Минка Жабова да произнесе слово за 8-ми март. Тя каза: „Името ти е жена! Хубаво име! Силно, като живота. Нежно, като пролетта. Всеотдайно и вечно, като земята. Винаги и всякога жената – майка е била на своя пост

- като любяща съпруга, грижовна и работеща наравно с мъжете. Бъдете винаги красиви и нежни, съхранете женствеността и лъчезарието си!»

Олга Иванова и Митка Димитрова рецитираха стихове за жената – майка. След това мъжете подариха на жените красиви сувенири за щастие и късмет. В това време дойдоха две хубави момичета, които пожелаха здраве и дълголетие и им подариха по един красив карамфил.

Следваше вкусният обяд, приготвен от Кулинарна работилница - гр.Гурково. Вдигаха се и на здравици за празника. За приятната музика, която приповдигаше настроението през цялото време, се грижеше Иванка Стоянова.

На този празник ние жените бяхме радостни и доволни, че получаваме внимание, поздравления и нежно цвете. Имахме възможност да се повеселим и заредим с положителна енергия за следващите дни. ■

НАПУСНА НИ ГОЛЯМАТА ХРИСТИНА ЛЮТОВА

От името на членовете на НЧ „Бели брези-2007” - София и на Дружество на СИБ „Бели брези” бихме искали да изкажем съболезнования на семейството на голямата българска певица и да споделим със своите приятели нашата скръб и непрежалима болка и от нейната кончина.

Христина Лютова бе член на двете организации. В последните няколко години имаме привилегията да се срещаме често с нея, да се наслаждаваме на очарованието ѝ, да се потапяме в дълбоките води на нейния мощен и завладяващ глас. Той носеше спокойна и уравновесена мъдрост, но и оная бистра и завладяваща звучност, която идеше от простора и ширинето, която ни зареждаше със свободата и волността. В нея леко и завладяващо се разстилаше любовта към родния край, богатата родопска реч и душевност, непосредственост и човечност. И ние ѝ се наслаждавахме, ние слушахме омаяни, очаровани. Затова днес, осиротели, скърбим... Но сме уверени в едно: този топъл, мъдър и голям български глас ще продължава да се носи над билата на Родопите и да се спасри от планината-майка като едно от непреходните ѝ тайнства!

Поклон пред светлата ѝ памет!

Любомир КУЗЕВ

ДОЛНА БАНЯ

При строго спазване на протиепидемичните мерки във връзка с продължаващата пандемия от коронавируса в клуба на Сдружението на хората с увреждания „Венетица“ в Долна баня своите рожденни дни отпразнуваха Лиляна Иванчева и Веска Фърчова.

та на долнобанската организация инж. Светла Стоименова, след което им подари красиви цветя и подаръци от името на Сдружението и на присъстващите членове на празничната трапеза. А тя бе отрупана с разнообразни салати, мезета, сладкиши и питиета, приготвени от двете дами. След като вдигнаха наздравица, рожденничките почерпиха и с шоколадови бонбони.

Веска Фърчова отбеляза своя 60-ти юбилеен рожден ден, като почерпи с домашна ракия, руска и млечна салата, вкусна погача и торта. Лиляна Иванчева пък бе направила баница със сирене, кекс и почерпи със сладолед с домашни малини за

своя достолепен рожден ден. Цветя и подаръци получиха двете рожденнички и от поканените на празничната среща дами в клуба на долнобанската организация. ■

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА СДРУЖЕНИЕТО НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ „ВЕНЕТИЦА“ В ДОЛНА БАНЯ ЗА МИНАЛАТА 2019 ГОДИНА

Отчетът се проведе в условията на извънредни протиепидемични мерки и при стриктно спазване на дезинфекция, носене на лични предпазни маски и социална дистанция, в присъствието на ръководството и най-активните

членове.

За работата на организацията и клуба на хората с увреждания през миналата година подробен и аналитичен отчет направи председателката инж. Светла Стоименова, която припомни

лева, от общината е получена субсидия от 1 000 лева, а другите приходи възлизат на 2 500 лева.

Организацията е направила дарение в размер на 230 лева. А радостната вест бе,

за проведените празници, годишнини, екскурзии и мероприятия през юбилейната за Долна баня година - 45 години от обявяването ѝ за град и 15 години от основаването на Сдружението на хората с увреждания „Венетица“.

Отчет за финансовата дейност направи председателката на Контролния съвет Недялка Проданова.

Тя информира присъстващите, че членовете на организацията наброяват 170 души, събран е членски внос в размер на 1 200

че кметът на общината Владимир Джамбазов е изпратил поздрав и дарение от 500 лева.

Поздравления нъм присъстващите от името на долнобанския градоначалник и общинския съвет направи председателката на местния парламент Лиляна Драганова, която често гостува на хората с увреждания по време на дневните им седенки.

За всички членове на организацията и гости общината бе осигурила богат и вкусен празничен обяд.

ДОЛНА БАНЯ

ПОЗДРАВЛЕНИЕ

*Недялка Проданова закръгли своя юбилей - 7 ...!
ДА СИ НИ ЖИВА И ЗДРАВА И ОЩЕ ДЪЛГИ ГОДИНИ ДА
НИ ЧЕРПИШ ПО ТОЗИ ПОВОД!*

Юбилярката беше поздравена от председателката на Сдружението на хората с увреждания "Венетица" в Долна баня инж. Светла Стоименова, след което рожденничката получи красиви букети за своя празник. После Недка - както я наричаме - почерпи хората, дошли в клуба, както подобава за такъв паметен ден в живота. ■

Милка КОСТОВА

ХАСКОВО

След дългите месеци на социална изолация членове на Регионалната организация на хората с увреждания - Хасково, почивахме на морето. За втора поредна година организирахме летен отдих за лица с физически увреждания от област Хасково.

Сто петдесет и девет човека бяхме настанени в уютния хотел Диана в курорта Златни пясъци. Обслужвани от приветлив персонал, в приятна обстановка преминаха дните, изпълнени с много положителни емоции. Всеки можеше да се наслади на слънчевите лъчи на плажа край морето или на басейна на хотела, да изпие чаша питие с приятели под сенките на вековните дървета край бара в двора на хотела...

За желаещите да разгледат забележителностите на северното ни Черноморие бе организирана едnodневна екскурзия до ботани-

ческата градина в гр. Балчик, нос Калиакра, скалния Аладжа манастир, Варна...

Неусетно, в приятни занимания отминаха дните. Вземме си довиждане с морето и любезния персонал на кто де се видим отново и догодина. ■

ИСПЕРИХ

Ангел НИКОЛОВ

Годините се нижат като броеница и неусетно ветеранът на футбола от Исперих Тодор Денев, който от 10 години е член на клуба на СИБ «Вяра» и председател на КРК, навърши 80 години. На рождения му ден дойдоха негови близки, членове на СИБ и на пенсионерския клуб „Гергана“ с председател Иванка Димитрова. Те не пропуснаха

да споделят с него, че възрастта не му личи и е все така жизнен и енергичен. Исперихчани го знаят като човек, оставил ярка диря във футболната история на града. Той е пример и за добър човек. Като състезател и треньор е постигал много добри резултати на терена. Играеше енергично, особено в нападение, спортсментски и дисциплинирано. Вкарваше много голове и беше голмайстор през някои сезони. Мнозина запаянковци казваха за него, че е виртуоз с топката и се наслаждаваха на многобройните му изяви на игрището. Неслучайно за исперихчани е живата история на отбор „Бенковски“.

Неговите познати от клуба на хората с увреждания „Вяра“ ще запомнят сатиричните му стихове на срещите в клуба и римуваните му поздравления. Има хубаво чувство за хумор. Освен това е организатор на екскурзии с членовете на клуба.

На юбилейното тържество специален поздрав му поднесе Анка Неделчева – заместник председател на Общинската организация на СИБ.

Тодор Денев прочете свое стихотворение, посветено на своя син Благовест и внучката си Алара, които също присъстваха на юбилея. Поднесени му бяха много подаръци. Имаше и вкусна торта и всички опитаха от нея след като юбилярът духна свещичките, после запяха „На многая лета“... ■

ПОЛИТИКИТЕ НА ФОНД „СОЦИАЛНА ЗАКРИЛА“ ВИНАГИ СА БИЛИ НАСОЧЕНИ КЪМ ПОТРЕБНОСТИТЕ НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

Чрез него се финансират проекти, с които максимално много хора да получат по-добри условия за живот. През последните години Методиката на финансиране на Фонда беше променена, така че да се оптимизират предоставяните възможности, както и да се дадат нови в извънредни или кризисни ситуации. Благодарение на това Министерството на труда и социалната политика предложи програмата за закупуване на компютри, таблети и периферия за деца от социалните услуги в страната.

До началото на пандемията във Фонда са постъпили 111 проектни предложения за закупуване на уреди, поддържане на материалната база на социалните услуги или изграждане на нова, както и за реконструкция и модернизация на нова, която да се ползва за подпомагане на хора с увреждания. Седем души ще получат средства, с които да реконструират личните си автомобили и да могат да шофират. 274 души са получили средства за закупуване на помощни средства като колички или за монтиране на рамки за придвижване. За пръв път тази година се отпускат и помощи за хора със зрителни увреждания за покупка на помощно-технически средства за компенсиране на зрителния дефицит.

Семействата на около 44000 бъдещи осмокласници може да получат еднократна помощ от 250 лв. и да покрият част от разходите си за началото на следващата учебна година, реши Министерският съвет. За целта децата трябва да са записани в държавно или общинско училище и средномесечният доход на член от семейството за предходните 12 месеца да е по-нисък или равен на 450 лв.

Еднократната помощ е обвързана с посещение на училище и ще се изплаща на два пъти - след влизане в сила на

- *заповедта за отпускането ѝ, в началото на втория учебен срок. Ако детето не бъде записано за втория срок, или в рамките на месец натрупа 5 неизвинени отсъствия, семейството трябва да върне средствата.*

Помощта ще се отпуска без доходен тест за деца с трайни увреждания, деца с един жив родител и за деца, настанени в семейства на роднини и близки и приемни семейства. Срокът за подаване на заявлението-декларация за отпускане на помощта след записване на детето в осми клас е не по-късно от 15 октомври 2020 г.

Междувременно продължава и кандидатстването за помощ за деца, записани в първи клас през следващата (Б.Р. настоящата) учебна година. Условиата са идентични, като средствата също са обвързани с посещение на училище. До момента са приети 2018 заявления, а средства вече са получили 1065 семейства за 1099 деца. ■

ЗАПОЧВА КАНДИДАТСТВАНЕТО ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПЪРВИТЕ РЕФОРМИРАНИ УСЛУГИ ЗА ВЪЗРАСТНИ И ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ

28-те общини, които изградиха нова инфраструктура за предоставяне на социални услуги по ОП „Региони в растеж“, вече могат да кандидатстват по процедурата „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги“ на ОП „Развитие на човешките ресурси“. По нея ще имат възможност да наемат персонал, както и да дооборудват услугите за нуждите на потребителите. Основната цел на процедурата е хората с увреждания и възрастните в невъзможност за самообслужване да бъдат изведени от специализираните институции и в същото време да бъде оказана превенция на институционализацията. След края на операцията се очаква около 1200 души да се възползват от услугите на 6 дневни центъра за подкрепа на лица с различни форми на деменция и техните семейства и 65 центъра за грижа за хора с увреждания и възрастни хора. Процедурата се реализира с финансовата подкрепа на Европейския социален фонд. Общият бюджет на мярката е 20 млн. лева. Средствата могат да бъдат използвани за подбор, наемане, обучение и възнаграждения на персонала, както и за закупуване на обзавеждане на новоизградените услуги. Пълният комплект Условия за кандидатстване е публикуван на <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Procedure/Info/1bd2c91d-f4b4-4da5-a324-622d61a96277>

Крайният срок за представяне на проектните предложения е 17:30 ч. на 31 декември 2021 г. ■

С близо 4,2 млн. лв. ще се финансират

ПРОЕКТИ НА РАБОТОДАТЕЛИ ЗА
СЪЗДАВАНЕ, ПРИСПОСОБЯВАНЕ И
ОБОРУДВАНЕ НА РАБОТНИ МЕСТА
ЗА ХОРА С ТРАЙНИ
УВРЕЖДАНЯ В ТРУДОСПОСОБНА
ВЪЗРАСТ

Средствата се осигуряват по Националната програма за заетост на хора с увреждания, която е утвърдена от Министъра на труда и социалната политика Деница Сачева

През 2020 г. АХУ ще финансира и проекти на специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания, насочени към повишаване на заетостта на целевата група. Те ще могат да получат до 80 000 лв., като подаването на предложенията започва от 1 юни. Средствата могат да се използват за технологично обновяване на стопанската дейност, разкриване на нови работни места или преоборудване на вече действащи, както и за изграждане на онлайн платформа за популяризиране на предлаганите услуги и произвежданата продукция.

Също и за осигуряване на достъп до действащи или разкриване на нови работни места, приспособяване на съществуващи работни места и за оборудване на нови работни места ще се отпускат до 10 000 лв. Проекти за квалификация и преквалификация ще се финансират с до 1000 лв. за 1 човек с трайно увреждане. Агенцията за хората с увреждания ще набира проектни предложения

по тези компоненти от програмата от 15 юли.

ОТ 01.07.Т.Г. ВСИЧКИ ПЕНСИИ,
ОТПУСНАТИ ЗА ОСИГУРИТЕЛЕН
СТАЖ И ВЪЗРАСТ ДО 31.12.2019 Г.
ЩЕ СЕ АКТУАЛИЗИРАТ
С 6,7 НА СТО

С Постановление на МС от 28.05.2020 г., СОЦИАЛНАТА ПЕНСИЯ ЗА СТАРОСТ СТАВА 141,63 лв. ОТ 1 ЮЛИ 2020 г. Тъй като тя влияе във формулата за определяне на размера на пенсиите, които не са свързани с трудова дейност, те също ще имат нови размери.

Пенсията за военноинвалидност:

- пенсии за военноинвалидност за редници и сержанти: с над 90 % намалена работоспособност (150 % от социалната пенсия за старост - 150 % от 141,63 лв) = 212,45 лв.; за офицери (160 % от 141,63) = 226,61 лв.

- пенсии за военноинвалидност за сержанти и редници с намалена работоспособност от 71 до 90 % работоспособност – 140 % от 141,63 = 198,28 лв. ; за офицери – (150 % от 141,63) = 212,45 лв.;

- пенсии за военноинвалидност за редници и сержанти с нам. работоспособност от 50 до 70,99 на сто (115 % от 141,63) = 162,87 лв.; за офицери (120 % от 141,63) = 169,96 лв.;

- пенсии за гражданска инвалидност на лица с трайно увреждане над 90 % (150% от 141,63) = 212,45. лв.; за лица с нам.работоспособност от 71 % до 90 % (140 % от 141,63) = 198,28 лв.; за лица

- ▶ с нам. работоспособност (от 50 % до 70.99 %) = 115 % от 141,63 лв. = 162,87 лв.;

СОЦИАЛНИ ПЕНСИИ ЗА ИНВАЛИДНОСТ:

- ЗА ЛИЦА С ТРАЙНО НАМАЛЕНА РАБОТОСПОСОБНОСТ (ТНР) НАД 90 % - 120 % от 141,63 лв. = 169,96 лв.;

- ЗА ЛИЦА С ТНР ОТ 71 % ДО 90 % - 110 % от 141,63 лв. = 155,79 лв.;

- персонални пенсии 90 % от 141,63 лв. = 127,47 лв.

- ДОБАВКА ЗА ЧУЖДА ПОМОЩ ЗА ЛИЦА С УВРЕЖДАНЯ НАД 90% ТНР С ЧУЖДА ПОМОЩ: 75% от 141,63 лв. = 106,22 лв.

От 1 юни т.г. започна изпълнението на програмата за профилактика и рехабилитация на НОИ за 2020 г.

За нейната финансова реализация в Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване (ДОО) за 2020 г. са предвидени 20 103 061 лв.

Очаква се около 45 000 лица да ползват парични помощи за профилактика и рехабилитация.

Програмата за едно лице е с продължителност 10 дни, като цената на нощувките и частична помощ за храна в размер на 7.00 лв. за всеки ден от престоя се поема от средствата на държавното обществено осигуряване.

Всяко лице, за сметка на бюджета на ДОО, има право да ползва до четири основни диагностични и терапевтични процедури дневно. Вече са подписани договорите

с 20 юридически лица за общо 49 заведения, изпълнители на програмата.

Право на парична помощ за профилактика имат осигурените лица за общо заболяване, майчинство и/или трудова злополука и професионална болест. За тях трябва да са внесени или дължими осигурителни вноски за шест последователни календарни месеца, предхождащи месеца, през който се провежда рехабилитацията. Заболяването трябва да е диагностично уточнено и лекуващият лекар да е установил необходимост от провеждане на рехабилитация към периода на ползване на паричната помощ.

ПРАВОИМАЩИ СА И ЛИЦАТА, КОИТО ПОЛУЧАВАТ ЛИЧНА ПЕНСИЯ ЗА ИНВАЛИДНОСТ.

Условието за тях е да не са навършили възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, срокът на инвалидността в експертното решение да не е изтекъл и лекуващият лекар да е установил необходимост от провеждане на рехабилитация към периода на ползване на паричната помощ.

Подробностите за условията за ползване на програмата, изпълнителите на дейността, необходимите документи и заболяванията, за които се провежда профилактика и рехабилитация, ще намерите в менюто „Обезщетения“, подменю „Профилактика и рехабилитация“ на интернет-страницата на НОИ.

С ГРИЖА И ВЯРА

Стефан ЮЖНИ

Семейство Весела и Симеон Танчеви са 30-годишни, интелигентни и образовани млади хора, решили да бъдат полезни на нуждаещите се в тези трудни за страната ни дни. Кандидатствали да участват в проекта на община Пловдив за подпомагане на възрастни, инвалиди и самотни граждани

в жилищен район „Тракия“. Ръководството на кметството е взело решение да поощри доброволците с известни хонорари за всеотдайността, с която обслужват нуждаещите се. От месец Май ежедневно посещават домовете на над 20 семейства или самотни хора, снабдявайки ги с топъл обяд, лекарства и други услуги.

КОЙ ПРЕДЛОЖИ УЧАСТИЕТО ВИ?

Симеон: Като разбрахме за проекта на Общината и обмислихме възможностите, аз предложих да кандидатстваме за това благородно дело.

Весела: Имах предложение за работа, но отказах след решението да участваме в проекта. Трябваше да обмислим и подредим денят си, съчетано с отглеждането на децата.

КАКВИ ХОРА СРЕЩНАХТЕ МЕЖДУ ТЕЗИ, НА КОИТО ПОМАГАТЕ?

Симеон: Очаквах да срещна възрастни хора с опит, с интересни съдби. Има такива, но срещнахме и хора, вгълбени в битовизма. Повечето живеят за днешния ден, но има и хора с по-съвременни мисли. Шарен свят.

Весела: Различни хора, различни

съдби, различни интереси, различно минало. Сред тях има инвалиди, самотни, на различна възраст и с различни професии. Има писател, художник, жена огняр, жена спортист-парашутист, цветар, счетоводители, бивши работници в заводи. Има и журналист на 82 г., който все още изпраща материали на някои редакции.

Повечето хора са положително настроени. Веднъж се повреди колата, с която работим. Един от възрастните мъже, на които помагаме, ни предложи своята кола. Е, някои проявяват и дребни капризи.

КАКВО Е ЕЖЕДНЕВИЕТО ВИ?

Първото задължение е да доставим топъл обяд. След това

Следва на стр. 39

ГОСТУВА НИ ЕДИН ПРЕПОДАВАТЕЛ С АРТИСТИЧНА ДУША

Мария КОНСТАНТИНОВА

Визитка: Интелигентен, представителен, усмихнат, с чувство за хумор, отгаден на науката и изкуството.

Доц. д-р Живко Жечев. Преподавател е в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ по социални дейности и социална педагогика. От 12 години е приятел на хората с увреждания. Водещ е - конфемира конкурсът „Неоткрити, красиви надежди“, който НПО — Сдружение „Сияйна зора“ в града организира и за който сме писали в предишните броеве

Казва, че доста години е „навъртял“ като преподавател. Опитвал се е да научи студентите си да бъдат не милозливи - съзливо милозливи, а да бъдат всекидневно добри.

- Както казват англичаните – да правиш по едно добро на ден и то не за тези, които си имат всичко, а за онези, които имат нужда. Да бъдеш добър един час, няма проблем, но да бъдеш всекидневно добър се изисква огромен кураж и енергия.

Противник е на това, известни важни личности да се появяват един път в годината на снимки в пресата или по телевизиите, а после... изчезват.

- Спомням си преди време, не безизвестна дама беше взела в дома си за празниците детенце. Медиите протрѣбиха това. А не трябваше ли да кажат и какво се случва с детето, след като бе върнато там, от където бе взето. Беше откъснато от средата си, показаха му света на слънцето, а после... После стана като бялото пиле с червената капка кръв на челото. Вече не е като другите малчугани, от друго „ято“ е. А децата са жестоки по своему и „кълват“. Какво се случи по-нататък с детенцето, никой не каза...

ГОСТУВА НИ ЕДИН ПРЕПОДАВАТЕЛ ...

Живко Жечев с гордост говори за възпитаниците си – студентите. Те са присъствали на фестивалите, когато са били в Шумен. Не задължително, разбира се. Казвал им е за какво става дума и те сами пожелавали да направят нещо, да помогнат на организаторите, на хората с увреждания.

- Не казвам, че всичките ми студенти са станали съпричастни. Не. От 20 човека двама да са го направили, е успех, победа. Завършилиите преди време, продължават да ми се обаждат, да споделят какво им се случва.

Доц. Жечев е много горд, че има негови възпитаници сред ръководителите, социалните работници, трудотерапевтите, арттерапевтите...

- Няма причина да се срамувам от който и да е мой студент. Смятам, че основната задача, която съм си поставил - да станат добри, отзивчиви хора - е постигната с повечето от тях. Затова съм щастлив човек.

Приема по принцип, че е важен художественият път, а не художественият факт, който е трудно постижим. Вече 12 години си сътрудничи със „Сияйна зора“. Конферира на фестивала, който „расте“, стана традиционен. От години пледира за среща на художествените ръководители – колегите му арттерапевти, трудотерапевти, социални работници от различни градове на страната. Смята, че има дреболийки, които могат да се научат и от друго място, но защо да е по трудния път! Няма нужда да откриват топлата вода. Когато си сверим часовниците, когато си премерим панталоните, ще разберем на кого са дълги, на кого са къси. Както казва проф. Марко Семов – „Трябва да си отъркаме панталоните покрай света, за да разберем колко големи сме ние!“... Не трябва да се отказва възможността конкурсът да стане международен, вече е национален. Мисля, че международните институции ще откликнат. А в състезание хората, като се попремерят с другите, ще разберат, че не е толкова страшно.

И още нещо. Живко Жечев смята, че медиите трябва по-често да обръщат поглед към хората с увреждания, да пишат за тях, да правят репортажи, за да могат те да разберат, че няма невъзможни неща, че всичко може да се случи, да се постигнат страхотни резултати в спорта, в музиката, в изкуството...

- Имам приятел, родил се е без крак от коляното надолу. С протеза е. Но това не му пречи да бъде планински спасител. Плува като риба, кара мотор, кола и се качва преди мен на Ботев връх. Трябва да се пише за такива хора, да се правят предавания в национален ефир. За да може тези, които са отчаяни и са се затворили вкъщи,

► да добият куража, че с воля и упоритост това може да се случи.

Преди време, когато бил методист по театрална самодейност и художествено слово в Центъра за художествена самодейност, на един от прегледите на художествената самодейност се явил състав, ръководен от тогавашния шеф на Профсъюзния дом на културата. На сцената съставът правил всичко, което е противоположно за художественото слово - един говори, другите се движат и т.н.

- Бях готов да се развикам, да се разкреция. Но ръководителката ме спря с думите – „Всички изпълнители са глухи и слепи”... Тогава се обърнах към колегите с думите - станете, колеги, поклонете се на тези хора... Мисля, че обществото ни не е индеферентно към хората с увреждания. Просто то не е информирано. Хората не са огрубели. Вътре в себе си имат още нещо човешко. Но не знаят какво се случва. Тази неинформираност ги прави да изглеждат студени.

Разговорът ми с доц. Жечев завърши с думите:

- Читателите на сп. „Кураж” трябва да имат голям кураж. Непременно да са инатливи, да са упорити и никога, никога да не се отказват. Винаги има нещо, което може да се случи, нещо, което не са направили. Да помнят, че истината е една, но има две лица – въпрос на интерпретация. И те да бъдат достатъчно информирани, достойни да отстояват мнението си. Да, да имат куража, да имат свое мнение. ■

МОЯТ ДЯДО Е БИЛ С КУРШУМ

Ангел НИКОЛОВ

Дядо Ангел Дочев, на който нося името е бил участник в Балканската война през 1912 година, в която е воювал на 19 години. Близките му го помнеха като голям родолюбец и е считал за свой свещен дълг да участва в сраженията. В една от битките с противника той е бил ранен и куршумът се капсулова в белият му дроб. През целия си живот той е бил с това олово в гърдите, докато почива на 10 ноември 1968 година на 75 години.

Ще го запомним с неговата доброта и трудолюбие. Беше и винаги готов да приеме предизвикателството на живота. Никога не пресъхна в него обичта към земята на дедите ни. Имал е проблеми със битови въпроси, но ги е преодолял с много труд. Стремил се е да свърши добре своята работа. Проявявал е доблестни постъпки. Съхраняваше земите си и ги обработваше с моята баба Рада. От него съм запомнил,

МОЯТ ДЯДО Е БИЛ С КУРШУМ ...

че земи не се продават. Съграденото и съхраненото от дядо ми Ангел не се забравя. От него останаха народополезните му дела. Учеше ни как да преодоляваме негодите. С много усилия и постоянство, той е преодолявал трудностите, теглото и лишенията. Някога той учеше младите какво да сеят, кога да жънат, какво да правят,

за да успеят. Дядо и баба сами обработваха земите си без чужд труд. Помагаха им разбира се и моите родители. Той си отиде от този свят, но останаха доброто му име и добрите дела. Запомнил съм горещата му обич към Родината, към благодатната ни земя. Дядо Ангел е бил обикновен селянин от Разградското село Хърсово. То е било будно село, с трудолюбиви хора. Мобилизиран е в началото на Балканската война - 1912 година. Обладан е като много други бойци от патриотични идеали. Много е страдал, преживял е тежки изпитания, но се радвал на хубавото в живота. Помня като млад, че е работил всеотдайно. Беше уважаван в селото, където живееше по-късно - Драгомъж. В добри отношения беше дядо Ангел със съседите си и те си помагаха взаимно. Беше позитивен човек със златно сърце и винаги ще го помня!

ДВЕ ДОБРИ ЖЕНИ

Таня СТРИНСКА

За жителите на град Долна баня „Възнесение Господне“ е голям християнски празник, който се празнува по стара традиция още от преди четири века.

Историческата местност „Свети Спас“, съществува много отдавна, още от 13-14 век. Манастирът „Възнесение Господне“ е опожарен в 1660 г., заедно със скрилото се в него население, което е воювало и водило смело героични борби срещу турските нашествия.

След два века, когато манастирът е възстановен, всяка година долнобаници, заедно с близки и гости празнуват, за да почитат паметта на дедите си.

Това е и големият празник на града, който тази 2020 г. бележи 46 години откакто е обявен за град.

Сутринта, първо празникът започва с църковна служба в храма „Възнесение Господне“, много тържествено с необходимите празнични ритуали.

За всяко семейство подготовката е голяма, особено ако успее да приготви курбана от печено, напълнено с дреболия и ориз агне.

Мъчно ми беше, че не мога да съм там, затова реших полека - лека да изляза на двора и поседя на чист въздух.

Очаквах с нетърпение да дойде една добра жена – Петранка Георгиева Симеонова,

която обеща, че ще ми донесе кебапчета, изпечени от персонала на домашния социален патронаж.

Спомних си като дете - преди петдесет години - колко много се радвахме, че ще сме на събора. По родство, всяка фамилия си имаше определено място за сядане. Постилаха се черги върху тревата и близките са редяхме около тавата. Навсякъде из въздуха се носеше разкошна вкусна миризма на скара и печено агнешко. Тогава превозът на хора беше с каруци. Моят дядо по майчина линия - Атанас Иванов Джамбазов - ще натовари багажа и нас, децата, в каруцата и тръгвахме. Той беше много забавен и ни разказваше интересни неща. Особено една - за юнака великан Крали Марко, който бил толкова голям и силен,

че с единия крак стъпвал в Рила планина, а с другия - в Пирин...

По пътя до Свети Спас керванът беше каруца до каруца. Хората бяха весели и щастливи, въпреки че ходеха пеша близо пет километра на малки и големи групи.

Но това ходене не им пречеше активно да се включат във веселата част, да пеят с певците и да играят кръшни хора, да се смеят и майтанят. Разменяха си мезета от агнешкото и пробваха различни домашни вина, баници и сладкиши.

ДВЕ ДОБРИ ЖЕНИ

На нас децата всичко ни беше интересно, но най-много – сергиите, защото очаквахме да ни купят нещо - захарно петле или захаросана ябълка на клечка, дъвка, бонбони, захарен памук, локум или случайно шоколадче.

Особено се вълнувахме, когато се появиеше чичкото с цигулка или гъдулка и държеше вързана на синджир Баба Меца. Всички тръгвахме след нея с много радост, викове и страх.

Унесена в детските си спомени, разбрах, че Петранка е дошла. Внимателно и бавно станах от стола и с двата бастуна тръгнах към входа.

След няколко крачки усетих, че в лявата ми ръка бастунът леко се наклони.

Дръжката му се бе напукала от десетгодишното му ползване. Постепенно бастунът се сви на две и аз паднах на земята върху цимента...

Много се изплаших и притесних, защото знам, че сама няма да мога да стана. Петранка дойде, опита се да ми помогне, но беше безуспешно. Тя излезе на главната улица, да потърси някой човек, но след малко дойде притеснена и каза:

- Няма жив човек навън, всичко е на събора. Какво да правим? Аз не мога сама да те вдигна.

Пак излезе, но се сетила за една комшийка – медицинската сестра Данчето Рименова. Като ѝ обяснила за какво я

търси, тя веднага тръгнала и оставила да спи само петгодишното си внуче.

Като дойде до мен аз безпомощно плачех, а тя спокойно каза:

- Таня, не се притеснявай така. Важното е, че е бил най-малкият дявол. Когато бях медицинска сестра съм имала най-различни тежки случаи, на всички съм помагала и съм се справила успешно. Сега искам да ме слушаш добре и да правиш това, което ти казвам.

На шега, на майтап, тази жена успя да ме вдигне. Помогнаха ми с Петранка да се прибера в стаята си, да се измия и преоблека.

Благодарих им и ги благодарих и двете. Кака Данче си тръгна, за да не се събуди внучето ѝ и се изплаши, че я няма. Петранка остана при мен до вечерта. Разказваше ми колко е било хубаво на събора, каква богата програма от певци, артисти и музиканти е имало и колко голямо хоро се е извило. Слушах я с интерес, но бях доволна, че като по Божие чудо, от падането ми няхах нито една драскотина или нещо полошо. Имах болки в коленете и раменете при дърпането по време на ставането.

Добротата на тези две жени, нека да я има в повече хора, за да има чудеса и ПОВЕЧЕ ДОБРИ ДЕЛА!

ЕПИГРАМИ

Ангел НИКОЛОВ

ВЯТЪРЪТ НА ПРОМЯНАТА

*В наше време динозаврите
обират винаги лаврите.*

МНЕНИЕ

*Гладните плащат
масрафа
и на биографа.*

НАБЛЮДЕНИЕ

*И за донос
се получава бонус.*

СЪДБА

*На богатите им върви,
а народът ги търпи.*

В ЖИВОТА

*Най-долните
са вечно недоволните.*

ПО НАВИК

*Не правят никога каша
само, когато са с
животните на паша.*

СПОРЕД ИНТЕРЕСА

*Сваля шапка,
когато лапка.*

МЕТАМОРФОЗА

*И този се отрака.
Вече разчита на мрака.*

УМЕНИЕ

*Слаба му е мисълта,
но добре потупва по
гърба.*

ФАКИР

*Най- много обича
да се ръчка
с магическа пръчка.*

ВНИМАТЕЛНО

*Изкачиш ли се на високо,
много хора ще те видят
и мнозина ще ти
завидят.*

ОТКРИТИЕ

*Убедих се, че само за едно
нещо ставам,
грешките на другите да
прощavam.*

ЗНАЕТЕ ЛИ ЧЕ...

Почитателка съм на детското шоу „Лучше все“ („Най-добър от всички“) по Первый канал на Руската телевизия, с водещ Максим Галкин. Децата от 3 до 10-годишна възраст, показват дарбата си в различни области на изкуството и науката. В неделната вечер на 20 октомври през 2019 г. го гледах за пореден път. Прекрасни талантиливи малки математици, певци, пианисти, танцьори, спортисти, учени... Излезе момче, предвижваше се на скейборд... нямаше крачета... С краткото шоу със скейборда си 10-годишният Максим Абрамов взриви залата. Заслужен медал „Лучше все“ и подаръци. Тръгна си усмихнат на скейборда си, махайки с ръка на зрителите в залата и пред телевизионния екран. Помахах му и аз, отвътре ми дойде. Развълнува ме малкият мъж... Искях да науча повече за момчето, въпреки информацията от предаването. „Поразходих се“ в интернет мрежата.

МАЛКИЯТ СКЕЙБОРДИСТ

е от Благовешченск, източно от Москва. През 2011 г., когато бил само на годинка и половина, се случва се нещо ужасно. Майката, преди да отиде да се види с приятелка и да остави спящото дете само, сложила до леглото му електрическа печка. И излязла. Малчуганът се събудил.

И да му бъде топличко, издърпал за кабела печката в леглото си. И... креватчето и матракът му пламнали... Прибрала се майката. Къщата била в пламъци и в дим, а детето крещяло неистово - живо, върху горящото легло... Изгарянията по крачетата му били страшни - четвърта степен, най-тежката. За да спасят живота му, лекарите ги ампутирали... Безотговорната майка не посетила детето си в болницата. Била съдена, била и зад решетките. Отнето ѝ било попечителството над сина ѝ. А бабата категорично отказала да се грижи за внучето си...

Излязло детето от болницата. Осиновили го, заживяло в Санк Петербург, при родителите си, които имат дъщеря. Не се говорило за случилото се. Момчето се нуждаело от скъпо лечение, от скъпо струващи операции... Помогнали добри хора, семейството му...

Максим имал любещо семейство. Пораснал. За да се придвижва, започнал да ползва скейборд. От 2016 г. има и треньор, също и треньори по плуване, учител по рисуване, дори и личен шофьор. Участвал в тв предавания, като „Пусть говорят“ с водещ Андрей Малахов, в ▶

- интервюта по новините. В „Лучше все“ през октомври м.г. уводните думи на Максим Галкин развълнуваха зрителите, които посрещнаха момчето изправени с бурни аплодисменти и викове.

Чрез скейборда Максим се забавлява, придвижва се. Не обича инвалидните колички, протезните си крака. Треньорът (за първи път работи с дете с

увреждане), му показвал млади скейтбордисти като него от Бразилия и САЩ и момчето решило да опита. Започнало да тренира два пъти седмично. Усвоявал и по-трудни трикове. Техниката му е по-различна, адаптирана към нуждите му. „Скейтбордът е индивидуален спорт като цяло, казва треньорът, постоянно се измислят нови трикове без ограничения.

В профила си в Instagram легендарният американски скейтър Тони Хоук публикува видео с Максим, с надпис „Новият ми любим скейтър“. След всичко преживяно, Максим се превръща в скейтбордист с над 40 000 последователи в Instagram. След поста на Хоук, момчето започва да вярва в себе си и да приема нещата по-сериозно. Увелича се и по плуването и футбола, мечтае да се занимава с бойни изкуства.

Учи в образователен център. Оказва се невъзможно да постъпи в обикновено училище - като извинение казват, че няма свободни места. А в други училища, влиятелни родители не

искат децата им да учат с такова момче!!!..

През 2016 г. в студиото на „Первый канал“ Максим се запознава с известния австралиеца Ник Вуйчич, роден без крака и ръце. През 2018-та Патриарх Кирил му подарява малък кръст.

Максим се радва на внезапната си популярност. Но му е обяснено, че не трябва да се хвали с последователите си.

«Максим е специално дете – споделя треньорът му. – Дава му се обич, отделя му се внимание. Рядко му се отказва. Опитвам се да му покажа, че трябва да мисли и за другите, а не само за себе си и не трябва да манипулира хората».

Мечтата на Максим - Да участва в Олимпиада, да се състезава, да печели медали. Сега усилено се подготвя за Европейското първенство по скейтборд през тази година в Нижни Новгород. Успех!

ИЗ ДАДЕНАТА ЗА ПЕЧАТ КНИГА СЪС САТИРА НА ГЕОРГИ ДРАМБОЗОВ

„ВРЕМЕТО НА МАМОНА”

Земя – мъченица! –
над тебе – палати
и баровци само, и Господ е спял,
наместо архангелел,
Мамона изпрати,
а ти си родилка
и на жито, и хляб.
Мамонът, Мамонът
единствено знае
от хорската глупост
да прави пари –
езически бог е Мамонът,
нехае сред Едем ли ще бъде,
в катран ли ще ври.
А толкова много
поклонници има –
слуги на Мамона и на алчността,
и уж правим преход,
а всичко отмина
и Мамонът раззина
над тоз свят уста.
Сега му е време –
народът е глупав,
не се извинявам,
свещен мой народ! –
Мамон те продаде,
Мамон ще те купи,
а пък ужким се кланяш
под Божия свод.
На Бог, на Мамона,
кому ти се кланяш? –
Това пък е днешният главен въпрос.
Сам Господ признава –
ти си християнин –
преди да се кланяш,
закълни се в Христос!

ЕПИГРАМКИ

ПРОСЯКИНЧЕ

Касов апарат съм взело,
дай пет лева, бе, бонбон!
Дай ми петолевка смело –
аз ти давам касов бон!

УПРАВНИК

Имам си любим управник! –
за него ще гласувам аз...
И той – задник, и оня – задник,
но е винаги зад нас!

ФЕЪРПЛЕЙ

Похвално джентълментско
поведение!
Без никакви
скандали и псувни,
тоз, който ми забодне
нож на мене –
извади го, дори се извини.

ПРОЗРЕНИЕ

Най-много боли,
когато те прецака този,
на когото си помогнал
да се отрака.

ПРЯМОТА

Мислеше
със собствената си глава,
затова замълча.

ХОБИ

Най-много обича чужди
ризи да облича.

БИТИЕ

Не си правят тънки сметки-
попадналите в клетки.

ЗАНИМАВАМ СЕ С НЕЩА, КОИТО МЕ ПРАВЯТ ЦАСТЛИВ”

Това казва Владимир Гюров, който е в разцвета на силите си, работи като компютърен специалист, спортува активно и пътешества, макар че е седнал в инвалидна количка. Не поради болест – един нелеп инцидент се опитал да промени живота му. Но Влади не се предал. Не му било нужно много време, за да преодолее сътресението. Година след злополуката имал приспособена за него кола и завършва шофьорските курсове. С колата си дойде и на нашата среща. Не след дълго започнал да учи в Техническия университет задочно. Успявала да отиде и на лекции, и на упражнения, когато това било нужно. „Има ли желание начин се намира – за него това не е само фраза. След това завършил и американския университет в Благоевград – от ранно юношество овладял в голяма степен английски език и му било приятно да го изпхолозва за следването си. Сега е инженер и икономист.

А преди десетина години с няколко ладежи като него създали отбор по баскетбол. Получили подкрепа, изработили си специални колички,

съобразени с тялото на всеки от тях. И започнали да тренират два пъти седмично, участват в състезания дори и в чужбина.. Вдъхновили и други хора, така че в момента в България има четири отбора по баскетбол за спортисти на колички.

Да се тренира тенис било много по-лесно и Влади с удоволствие отделя време и за този спорт. Представяте ли си, че пет пъти е скачал с парашут и казва, че това далеч не е всичко! През август миналата година заедно с няколко души от отбора по баскетбол се гмурнали под вода с акваланг и бутилка кислород. Чувствали се невероятно свободни, било им много интересно в този нов свят! Влади кара и ски. Това било негова отдавнашна мечта, но едва преди три години успял да се снабди с едно скъпо съоръжение, което на пръв поглед е седалка, към която се прикрепва дна ска. Почти легналс ръце кара и велосипед на три колела. И от това не се отказва. А преди четири години Влади се изкачил на Мусалла. Било през зимата, имало много сняг. Омутали го с въжета около спасителна шейна и потеглили. Не е било никак лесно. Придружавали го ▶

ЗАНИМАВАМ СЕ С НЕЩА...

повече от 20 души – планински спасители и приятели, готови всеки момент да помогнат...

Влади стана известен миналага година. С много малко чужда помощ той се изкачи на Черни връх като използва едно ново изобретение, създадено специално за хора с увреждания – това е електрическо техническо съоръжение, което се движи на две колела и е лесно за управление. „В него е много удобно – казва Влади, все едно седиш на дивана в хола, навеждаш се напред – то тръгва, облягаш се назад – то спира. За отклонение наляво или надясно има един много лек волан. С една батерия отидохме до Черни връх и се върнахме.

Ивайло Колев, който е от екипа, изработил съоръжението, казва, че това все още е прототип. Макар че Влади и доволен, предстои усъвършенстване. Двамата с Ивайло продължават да го тестват на различни терени като обикалят планините около София. Понякога вечер се разхождат и по софийските улици. Хора ги спират, разглеждат съоръжението, задават въпроси...

След изкачването на Черни връх към Влади имаше голям медиен интерес и аза го питаша как се чувства... Явявал се по телевизиите, не за

да покаже колко е велик, а да вдъхне кураж и на други хора и да покаже, че и на количка човек може да преодолява бариери.

Влади има страст и към пътуването. От любознателност Обиколил е много европейски страни, а през септември миналата година с приятели заминал за Африка... Друго негово увлечение е пък музика, хубавата музика! Всичко това обогатява живота на Влади, дава му самочувствие. То не го казва, но аз си представям колко усилия, колко воля и търпение са нужни от негова страна, за да изглеждат дните му по този начин. Може би му помага и чувството за хумор, което той показва и на нашата среща. „Занимавам се с неща, които ме правят щастлив – казва Влади и допълни – аз съм щастлив със семейството си, с приятелите си, с колегите си!”

Преди да се разделим аз си позволих да му кажа: „Ти се справяш с толкова много неща, но как ще постъпиш, ако искаш, да речем, да отидеш в едно учреждение, което е недостъпно за човек на количка?” Влади се усмихна и каза: „Ще потърся помощ. Все ще се намери човек да удари едно рамо. С усмивка всичко става!” ■

Записи Мира ПОПОВА

ЕДНА БЪЛГАРКА – НЕ ОТ МНОГОТО...

Стефан СТОЙЧЕВ

Катерина Кирянова е родена в Петрич през 1947 година. Двете висши образования, които завършва с отличие, определят живота ѝ и богатата ѝ дейност през следващите 40 години.

- Като завърших ИДНУ в София, по разпределение ме изпхратиха в малко планинско село като детска учителка. Нямаше автобус – през ваканциите ходех по 25 километра пеша...Тези две години там бях голяма школа за мен. Рисувах, правех украси за прозниците, пишех стихове за деца, срещаш се с родителите. Бях на 25 години, когато инспекторка ми предложи директорския пост заедно с учителството в село Марикостиново. Успях да превърна детската градина в образцова. Посещавах я наши и чужди делегации и това продължи цели 30 години Бях наградена с почетен медал „Неофит Рилски“ от МОН. През 2996 г. вече работех методист в отзел „Просвета“ в Петрич. По-късно пориех поста на директор в Първо частно училище „Европа“.

- А творчеството?

- През 1989 г. издадох първата си детска книга „Въгленче“ През следващата година излязоха от печат още две мои книги Не спрях да пиша и днес книгите ми се оказаха 48. Най-малките имат вече около 100 песни по мои стихове. Около 100 са и песните, изпълнявани на фестивала „Пирин фолк“. За песни, изпълнявани от членовете на клуба на хората с увреждания в Панагюрище написах текст за химн.Текстове написах и за фондации, детски грпидини и домове, села и градове. Много от книгите ми са преведени в Австралия, Канада, Норвегия, Идпания, САЩ, Италия, Англия, Сърбия, Македония и др. Подготвям за печат книга за големи творци, напуснали този свят – „Ангелите не умират“.

През 2016 г. получих националната награда за найдобра книга за деца. През 2018 г. в Охрид спечелих наградата „Най-доър чуж автор“. Но най-голямата е плакет за принос в културата на България от Министерството на културата. Бях на 18 години, когато посетих леля Ванга. Няма да забравя нейните думи: „ На стари години цял свят ке те знае с твоите книги и песни“.

ЕДНА БЪЛГАРКА ...

- Благотворителност?

- Разбира се, скромно, но от сърце. Редовно посещавах домове за сираци, центровеи за деца спроблеми, старчески домове...Носех кениги, играчки, дрехи. Продавам някои от книгите си и изпращам на хора за операции, за протези...След трагедията в с. Хитрино помогнах на баба Фикрие със 700 лв. от концерта за моя 70-годишен юбилей – за осиротелрите ѝ внуци. В с. Антон раздадохме дрехи, играчки, книги и хранителни продукти В селото, в което живеем нося храна и дрехи на самотни и болни хора. През ваканциите със съпруга ми вземахме деца от „Дом за ношите деца“. Обгрижвахме ги, обличахме ги, обувахме ги, водехме ги по манастири и други градове. Често посещавам организацията на слепите в Петрич, чета им стихове и разкази. След откриването на клуба на организацията към Съюза на инвалидите в България, ще подготвя среща и с тях. Тази година изилезе от печат сборник „70 години литературен клуб „А.Попов“ с участие на 21 поети и писатели от Петрич.

- Семейството?

- Вече 50 години със съпруга ми живеем в мииир и разбирателство. Подкрепя ме във всичко. Синът ни завърши „Връзки с обществеността“. Внучката Катя завършва право.

- А здравето?

- След 70 години всеки има някакви болезки. Аз също. Няма да се оплаквам за гипсирания крак, за преживените различни операции – за някои от тях не искам да си спомням...Но съм оптимист.И на читателите на „Кураж“ желая много, много здраве и повече усмивки! ■

ДВЕ МИНИАТЮРИ ОТ МАРИАНА ЕКЛЕСИЯ

ПИАНИСТ

В малкото антре на входната врата има старо кресло. На него почти непрестанно седи стопанката с красиво лице, увенчано от бели коси и все още съблазнителни устни, отворени в лъчезарна усмивка. Входът на този стар софийски дом, строен през 1923 година, е с две врати: външната е метална и с тройно заключване, а вътрешната е

от дърво с две устройства за сигурност с аларма и шпионка – да се наблюдава кой е отвън.

Госпожа Анна скоро ще стъпи в осемдесетата си година. Със запазено, леко приведено тяло, тя е наследила жилището на майка си, известна българска интелектуалка, ценител на европейската литература и изкуство. Дъщеря ѝ Анна, дълги години живяла във Фран-

ция, е била преводач, общувала с интелектуалци, а така наследила изящен френски език с маниери за безукорно поведение: спокойна реч, благородство, внимание към събеседника. В речника на г-жа Ана съществува само превъзходна оценка „Това е прекрасно!“. Така е възпитала и сина си, преди 40 години кръстен на името на велик римски император. Синът, едър на ръст и очи, жадни за огромния свят, е посветен на далечни откъди океански плавания с пасажерски кораби. Затова рядко се завръща в България и в столичния апартамент, където майка му го очаква, седнала в креслото до входната врата, приковала поглед в шпионката.

Преди десетина години се оказва, че милата госпожа Анна е целуната от Бога! Тоест тя е нова пациентка на световноизвестния г-н Алцхаймер, открил тайната за хора с мозъчно нарушение, което причинява проблеми със загубване на паметта, мисленето и поведението. Обикновено специалистите по това заболяване обясняват на близките на засегнатите от болестта, че човешкият мозък е като таван с хиляди лампи, осветяващи жизнените събития. В един момент по неизвестни причини лампите започват да гаснат – при някои хора бавно, при други по-бързо и вкупом така, че човекът не си спомня много неща, случили се в младостта му или в последните няколко часа. Понякога те не си спомнят, че са обядвали и два пъти са пили сле-

добедно кафе. Госпожа Анна не си спомняше името на бащата на нейния син, който я изоставил с едногодишното им момченце, понеже хубавият мъж страстно желаел да стане богат и известен в Америка! От тази история благочестивата жена днес е стигнала до утешителната награда, че е добре в ума на хората да се заличават неблагоприятни за тях събития. Лошо беше, че тя понякога забравяше да изключи лампите или електрическата печка, но това за нея нямаше особено значение, понеже и други хора без заболяване Алцхаймер забравяха по-важни неща. Ами това, че някои привидно здрави, разумни, дори известни герои в живота си извършват обири, насилия, убийства? В нейния разум те бяха налудничави, напълно загубили човешкия си разсъдък, затова изпитваше неприятно чувство от общуването с телевизора.

В огромния хол на старото жилище на почетно място стои гипсова отливка на скулптура: млада жена със силни бедра, изящни гърди, дълга коса, огромни очи, изкусителни устни... Това е тя, красивата Анна, някога обожавана и от талантлив скулптор, чието име трудно си спомняше, понеже дребните детайли на живота нямат значение. Най-важното на този свят е да си изпълнен с любов и да се радваш на всичко!

От две-три години госпожата се затвори в себе си: нямаше интерес към външния свят с бедствия и непрестанни заплахи; не комен-

ПИАНИСТ

тираше клюките на живеещите в съседните апартаменти. Все още можеше да живее сама. Веднъж на ден я посещаваше жена от социалната служба, за да ѝ донесе храна; да се разхождат в градините на близкия парк и там Анна да се възхищава на красивото небе, дивната реч на птиците в клоните; свечеряването над Витоша, малчуганите, които тичат в алеите... Малчуганите, сред които беше и ненагледния ѝ тригодишен внук Дариян, дарил я с надежда, че нейният дом след години ще бъде изпълнен с деца и живот! Затова нищо друго не я интересуваше, освен въпросът: кога нейният любим син ще се върне от поредно-

то си далечно плаване. Ето защо винаги госпожа Анна бързаше да се върне от разходката, да седне в креслото на малкото антре, да поглежда няколко пъти на час в шпионката на металната врата; да очаква с велика надежда капитана на своя живот. Всъщност фина-та, благородната, милата госпожа Ани в някои моменти не можеше да си спомни името на великия римски император, на когото беше кръстен нейният син. На какво значение има името, щом знаменитото ѝ момче ще си дойде, ще я вземе в прегръдките си и тя ще чуе:

„Мамо, благодаря ти за живота! Много те обичам...” ■

ШПИОНКАТА

В малкото антре на входната врата има старо кресло. На него почти непрестанно седи стопанката с красиво лице, увенчано от бели коси и все още съблазнителни устни, отворени в лъчезарна усмивка. Входът на този стар софийски дом, строен през 1923 година, е с две врати: външната е метална и с тройно заключване, а вътрешната е от дърво с две устройства за сигурност с аларма и шпионка – да се наблюдава кой е отвън.

Госпожа Анна скоро ще стъпи в осемдесетата си година. Със запазено, леко приведено тяло,

тя е наследила жилището на майка си, известна българска интелектуалка, ценител на европейската литература и изкуство. Дъщеря ѝ Анна, дълги години живяла във Франция, е била преводач, общувала с интелектуалци, а така наследила изящен френски език с маниери за безукорно поведение: спокойна реч, благородство, внимание към събеседника. В речника на 2-жа Ана съществува само превъзходна оценка „Това е прекрасно!”. Така е възпитала и сина си, преди 40 години кръстен на името на велик римски император. Синът, едър на ръст ▶

и очи, жадни за огромния свят, е посветен на далечни откъди океански плавания с пасажерски кораби. Затова рядко се завръща в България и в столичния апартамент, където майка му го очаква, седнала в креслото до входната врата, приковала поглед в шпионката.

Преди десетина години се оказва, че милата госпожа Анна е целуната от Бога! Тоест тя е нова пациентка на световноизвестния г-н Алихаймер, открил тайната за хора с мозъчно нарушение, което причинява проблеми със загубване на паметта, мисленето и поведението. Обикновено специалистите по това заболяване обясняват на близките на засегнатите от болестта, че човешкият мозък е като таван с хиляди лампи, осветяващи жизнените събития. В един момент по неизвестни причини лампите започват да гаснат – при някои хора бавно, при други по-бързо и вкупом така, че човекът не си спомня много неща, случили се в младостта му или в последните няколко часа. Понякога те не си спомнят, че са обядвали и два пъти са пили следобедно кафе. Госпожа Анна не си спомняше името на бащата на нейния син, който я изоставил с едногодишното им момченце, понеже хубавият мъж страстно желаел да стане богат и известен в Америка! От тази история благочестивата жена днес е стигнала до утешител-

ната награда, че е добре в ума на хората да се заличават неблагоприятни за тях събития. Лошо беше, че тя понякога забравяше да изключи лампите или електрическата печка, но това за нея нямаше особено значение, понеже и други хора без заболяване Алихаймер забравяха по-важни неща. Ами това, че някои привидно здрави, разумни, дори известни герои в живота си извършват обири, насилия, убийства? В нейния разум те бяха налудничави, напълно загубили човешкия си разсъдък, затова изпитваше неприятно чувство от общуването с телевизора.

В огромния хол на старото жилище на почетно място стои гипсова отливка на скулптура: млада жена със силни бедра, изящни гърди, дълга коса, огромни очи, изкусителни устни... Това е тя, красивата Анна, някога обожавана и от талантилив скулптор, чието име трудно си спомняше, понеже дребните детайли на живота нямат значение. Най-важното на този свят е да си изпълнен с любов и да се радваш на всичко!

От две-три години госпожата се затвори в себе си: нямаше интерес към външния свят с бедствия и непрестанни заплахи; не коментираше клюките на живеещите в съседните апартаменти. Все още можеше да живее сама. Веднъж на ден я посещаваше жена от социалната служба, за да ѝ донесе храна; ▶

ШПИОНКАТА

да се разхождат в градините на близкия парк и там Анна да се възхищава на красивото небе, дивната реч на птиците в клоните; свечеряването над Витоша, малчуганите, които тичат в алеите... Малчуганите, сред които беше и ненагледният тригодишен внук Дариян, дарил я с надежда, че нейният дом след години ще бъде изпълнен с деца и живот! Затова нищо друго не я интересуваше, освен въпросът: кога нейният любим син ще се върне от поредното си далечно плаване. Ето защо винаги госпожа Анна бързаше да се върне от разходката, да

седне в креслото на малкото антре, да поглежда няколко пъти на час в шпионката на металната врата; да очаква с велика надежда капитана на своя живот. Всъщност финала, благородната, милата госпожа Ани в някои моменти не можеше да си спомни името на великия римски император, на когото беше кръстен нейният син. На какво значение има името, щом знаменитото й момче ще си дойде, ще я вземе в прегръдките си и тя ще чуе: „Мамо, благодаря ти за живота! Много те обичам...“

ХУМОР

Стефан ЮЖНИ

- Бабо, бабо, гледай по телевизията моята колега Елизабет! Тя е у-а-а-у!

- Как колега, не е ли колежка? Или на това сега му казват джендър...

- Дядо, ти защо лъжеш баба? Два дни те нямаше, каза, че си бил за риба на река Марица и донесе три скумрии. Как така си хванал в реката океанска риба!

- Е, вече си на 10 години. Научил си го от интернет. Умен си. Най-добре е вкъщи да не говориш за това, а аз съм решил да ти купя колело. Още утре.

- Росене, тръгвай веднага! Татко и мама заминаха на село. Ще гледаме страшен екшън. Знаеш, че в началото пише: „Филмът не се препоръчва за лица до 12 години“. Значи за нас не се отнася - пише лица, а не деца. И сме на 11 години. Хайде, идвай!

- Муцка, здравей, много си усмихната, весела, щастлива...

- Вчера един невъзпитан глупак ме нарече тъпа блондинка. Едва оживях от обидата и се обадох на Гошо. Казах, че имам нужда някой да ме утеши. Той дойде и започна да ме утешава, утешава, утешава... Утеши ме три пъти. Затова съм весела и щастлива.

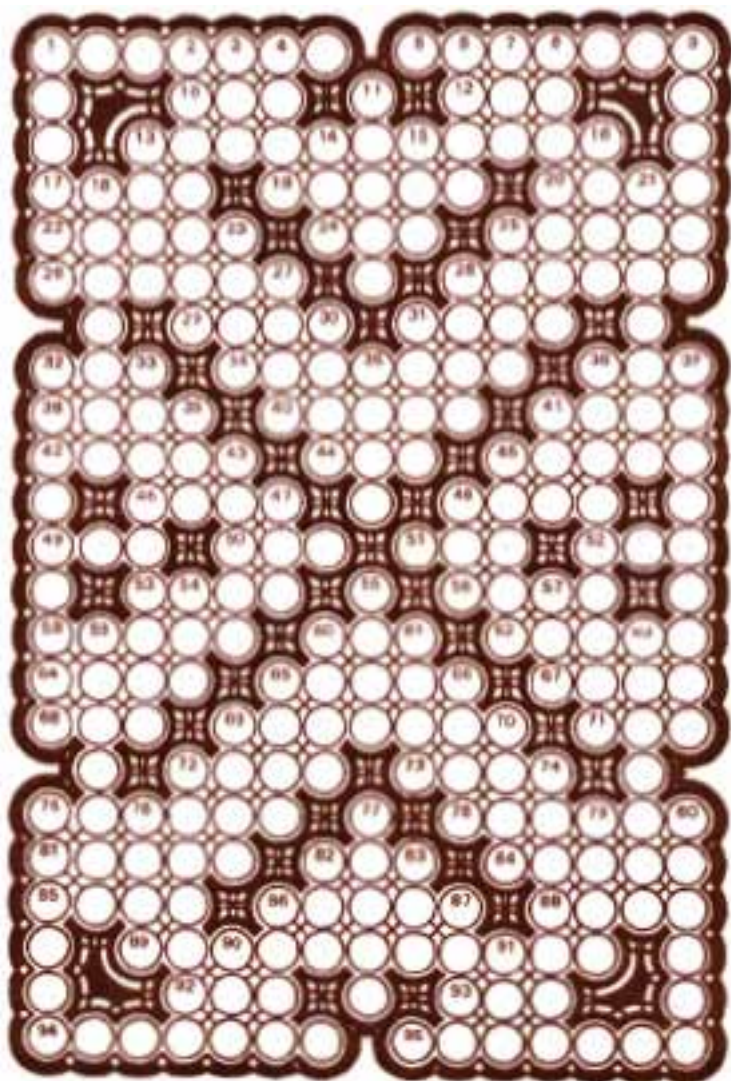
На пазара млада жена се спира пред сергия.

Може ли да си избира две краставици, защото едната е за ядене...

КРЪСТОСЛОВИЦА

Иван МАНЧЕВ

ВОДОРАВНО: 1.Гранична крепост /8 -9 в./между славянобългар. държава и Византия. 5.Машина за разравяне на леки почви, за събиране на сипливи материали и за превозването им на къси разстояния. 10.Река в Русия, приток на Волга. 12.Река в Швейцария - приток на Рейн. 13 .Медицински уред за оглеждане на устната кухина. 17.Фермент, съдържащ се в разваленото сирене. 19.Индоевропейски племена, населявали в древността Балканския полуостров. 20.Руски филмов оператор /1897-1961 г./ - "Среща на Елба". 22.Земемерен знак, който служи за изходна точка при нивелиране. 24.Нисък женски глас. 25.Летец,управляващ са-

► КРЪСТОСЛОВИЦА

молет. 26.Метод за научно изследване. 28.Роман от Дико Фучеджиев. 29.Безправен човек в древна Спарта. 31.Железопътна спирка. 32.Исторически град в Горна Бирма. 34.Въртящо се рамо на геодезически и астрономически уреди за измерване на ъгли. 36.Измерителна единица за работа. 38.Най-стара по произход сплитка в тъкачеството. 40.Фирма за парфюмерийно-козметични артикули в София. 41.Индонезийски остров в Тиморско море. 42.Султански указ. 44.Епоха. 45.Българска учителка, участник в революционно движение. През 1942 г.по поръчение на компартията е изпратена в Германия със специална задача. През 1943 г. е арестувана от ГЕСТАПО и осъдена на смърт /1914-1944/. 46. Дива мента. 48.Френски микробиолог, носител на Нобелова награда. 49.Турски административен чиновник. Немски композитор, педагог и музиковед. 51.Деец на Белг.раб.движение /1885-1950/. 52.Стихотворение от Р.Бърнз. 53.Прибор за пресяване. 56.Гръцки остров. 58.Постройки за едър рогат добитък. 60.Иглолистни дървета. 62.Кумири. 64.Град в Индия. 65.Френски математик /1713-1765/. 67.Държава в Югозападна Азия. 68.Героиня на Вики Баум. 69.Съоръжение за дестилация на нефтени продукти. 71.Японски жени гмуркачки,търсачки на бисерни миди. 72.Един от братята на цар Самуил. 73.Китайска монетна единица. 75.Древногръцки скулптор и архитект /1в.пр.н.е./. 81.Ударен музикален инструмент. 82.Провлак в Югоизточна Азия. 84.Листопадно дърво. 85.Френски историк /1849-1928/. 86.Бозайник от подклас двуутробни. 88.Литературен псевдоним на Ленин. 89.Микрофон за приемане на говор при високо ниво на външен шум /мн.ч./. 92.Латвийски шахматист /1936-1992/. 93.Река във Великобритания. 94.Място обрасло с ракета. 95.Вид висококачествено стъкло.

ОТВЕСНО: 1.Дървена ролка, на която се навиват конци. 2.Електрофилтър за почистване на газове от примеси /мн.ч./. 3.Френски вестник. 4.Преживни бозайници от сем.камили. 6.Рамка на врата или прозорец /мн.ч./. 7.Водно животно. 8.Любовна поезия. 9.Летателно устройство, което се движи от реактивен двигател. 11.Извънсистемна измер.единица за яркост на светеща повърхност. 13.Окоп в открита местност. 14.Действащо лице от балета «Скитска сюита» от Прокофиев. Единичен вектор /мат./. 16.Град в Полша. 18.Рядко платно от конопен дреб, зебло. 21.Наш художник /1903-1984/. 23.Наша планина. 25.Кожни рогови образувания у птиците. 27.Френски писател /1840-1902/ - «Нана». 28.Героиня на Вазов от романа «Под игото». 30.Препинателен знак. 31.Третата буква от гръцката азбука. 32.Род крокодили. 33.Първата жена командир на транспортен самолет /1926-2000/. 35.Кух или плътен цилиндър,върху който се вулканизират каучукови предмети. 36.Съоръжение за пренасяне предимно на насипни материали /мн.ч./. 37.Дял от езикознание. ►

- 39.Лирическо стихотворение за възхвала. 41.Френски кинорежисьор-«Черно и бяло в цвят». 43.Сем.бозайници от разред хищници. 45. Дървешта от сем.кленови. 47.Герой на Готовац. 48.Вид смола,която се получава от някои дъове. 54.Героиня на Шекспир от трагедията «Антоний и Клеопатра». 55.Къса дреха без ръкави. 57.13-ият ден на месеца у древните римляни. 59.Уред за гледане на далечни разстояния. 60.Красиво горско животно. 61.Възпаление на ириса. 63.Широки червени пришивки надлъж по външния шев на панталоните на висши офицери. 66.Спортно надбягване на дълго разстояние. 66. Турски архитект,проектирал мавзолея на Ататюрк. 69.Подемна машина. 70.Емблема на държава,град и др. 72.Сложни уреди. 74.Горната част на трахеята. 75.Приспособление за задържане на движеща се част от механизъм. 76.Скъпоценен камък с млечнозелен цвят. 77.Плаващо съоръжение за разработване на подводни наноси, находища за полезни изкопаеми. 79.Краткотрайни буйни кални потоци, образувани при проливни дъждове. 80.Хим.елемент, стоманеносив, ковък и як метал. 82.Шахматна фигура. 83.Песен от репертоара на Алла Пугачова. 86.Изсипване,херния. 87.Тектонска падина в Етиопия. 90.Война, бран /слав./. 91.Сем.жилещи ципокрили насекоми.

С ГРИЖА И ВЯРА

Продължение от стр. 18

правим покупки на хляб, плодове и зеленчуци, други хранителни продукти, посещаваме лични лекари за рецепти и купуваме лекарства. Спомагаме за издаването на документи на нуждаещите се и ги представляваме в различни институции.

НА КАКВО ВИ НАУЧИ ПАНДЕМИЯТА?

Весела: Научи ни да живеем потоворно към хората покрай нас. Припомни ни, че ние, хората, трябва да се смиряваме повече и да не си мислим, че сме велики и недосегаеми.

КЪДЕ Е МЯСТОТО НА БОГ?

Симеон: Бог е в сърцето на вярващия. Ние сме обиталище на Бога, ние сме храм на живия Бог. Според Новия завет Бог обитава не в ръкотворни храмове, а в човека.

Весела: Мястото на Бог е във всеки, който го търси с цялата си душа. Бог не е просто някаква сила или усещане, а е Творецът на всичко видимо и невидимо, който иска да има взаимоотношение с нас, обикновените хора и да се обичаме.

ДЕЦАТА, БАБИТЕ, СЕМЕЙСТВОТО?

Симеон: Имаме момиче на 9 и момче на 5. По време на пандемията те останаха вкъщи и често се налагаше някоя от бабите да поеме грижата за тях, за да можем да изпълняваме отговорните си задължения.

КАКВО ПОЖЕЛАВАТЕ НА ЧИТАТЕЛИТЕ?

Симеон: Вярa, дълголетие и кураж.
Весела: Да живеят в мир с Бога и с всички хора край тях.

ТЕТО КАКВО ЩЕ НИ СТРЕЕ ПРЕЗ
ОКТОМВРИ..

... НЕЗАБРАВИМОТО ЛЯТО!